

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
सोमवार, दिनांक १४ जुलै, २०२५
(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

(अ) तारांकित प्रश्न

(ब) सोमवार, दिनांक ३० जून, २०२५ रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) उच्च व तंत्र :
शिक्षण मंत्री

(क) कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांचा सन २०२३-२०२४ या वर्षाचा चौतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठ, सातारा यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा प्रथम वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ग) संजय घोडावत विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचा सन २०२२-२०२३ व सन २०२३-२०२४ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(घ) एमआयटी आर्ट, डिझाईन अँड टेक्नॉलॉजी विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०२३-२०२४ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ङ) विश्वकर्मा विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०२३-२०२४ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) सांस्कृतिक :
कार्य मंत्री

"हुतात्मा शिवराम हरी राजगुरु यांचे जन्मस्थळ असलेल्या खेड येथील वाड्याचे राष्ट्रीय दर्जाचे स्मारक व्हावे" या विषयावरील श्री. दिलीप मोहिते-पाटील व इतर वि.स.स. यांच्या दिनांक १३ मार्च, २०२३ रोजी म.वि.स. नियम १०५ अन्वये झालेल्या लक्षवेधी सूचनेच्या चर्चेदरम्यान दिलेल्या आश्वासनानुसार हुतात्मा शिवराम हरी राजगुरु जन्मस्थळ परिसर विकास आराखड्यासंदर्भातील प्रगती अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना - (असल्यास) (म.वि.स. नियम १७ अन्वये)

चार : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(बुधवार, दिनांक ९ जुलै, २०२५ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १)

(१) श्री. संजय मेश्राम, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कामगार मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मजुरांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या शासनाच्या योजनेत सुरुवातीपासूनच अनियमितता असणे, तसेच उमरेड विधानसभा मतदार संघातील तालुका उमरेड, भिवापूर व कुही येथील कामगार कल्याणकारी मंडळाच्या सुरक्षा पेटी आणि डिनरसेट वाटपात मोठ्या प्रमाणात अनियमितता सुरू असून मोठ्या प्रमाणात भ्रष्टाचार होत असणे, तसेच किट वाटप कार्यक्रमात बोगस लाभार्थ्यांचा सुळसुळाट आणि दलालांचा खुलेआम वावर सुरू असल्याचे स्पष्टपणे दिसून येत असणे, या योजनेअंतर्गत खऱ्या लाभार्थ्यांचे नाव यादीत असूनही त्यांना प्रतीक्षा करावी लागत असणे, यादीत नाव नसलेल्यांशी दलाल आधीच संपर्क साधून पेटी व डिनरसेट मिळवून देण्याच्या मोबदल्यात ८०० ते ९०० रुपये उकळत असणे, योजनेत लाभ घेणाऱ्यांची सखोल चौकशी करून बोगस नोंदणी हटवावी आणि खऱ्या मजुरांना न्याय मिळवून द्यावा, अशी मागणी नोंदणीकृत कामगारांकडून होत असणे, सदर प्रक्रियेत सुरू असलेल्या गैरकारभाराबाबत प्रशासन कोणतीही कार्यवाही करत नसल्याचे निदर्शनास आले असणे, तसेच नागपूर जिल्हा कामगार विभागाच्या संबंधित आयुक्त, उपायुक्त, जबाबदार अधिकारी व एजन्सी यांच्या संगनमताने भ्रष्टाचार होत असल्याचे समोर आले असणे, परंतु प्रशासन याबाबत कोणतीच कारवाई करीत नसल्याने सामान्य लाभार्थी, कामगार महिला यांच्यामध्ये शासनाच्या विरोधात तीव्र संतापाची भावना निर्माण झाली असणे, परिणामी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(गुरूवार, दिनांक १० जुलै, २०२५ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक २)

(२) श्री. राघवेंद्र पाटील, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा (विदर्भ, तापी व कोकण खोरे विकास महामंडळ) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"धुळे जिल्ह्यातील धुळे तालुका हा अवर्षण प्रवण क्षेत्र असून पाण्याअभावी बहुतांश शेतकरी केवळ पावसाळी पिकावर अवलंबून असणे, धुळे तालुक्यातील अंबोडे, नंदाळे खुर्द, नगाव खुर्द, भिरदई, मुकटी, भिरदाने, सावळी, चिंचखेडे, अचंदे तांडा, अजंग, वणी बु, अरणी, सावळी तांडा, नवलनगर, कासविहीर, नावरा, नावरी, सातरणे, मोहाडी प्रा, विश्वनाथ, वडगाव, अंचाळे, वजीरखेडे, अंदड, मलाणे, फागणे,

कलखेडे इ. गावे पाण्यापासून वंचित असणे, येथील गावांमध्ये कुठल्याही सिंचन योजना अस्तित्वात नसून सदर भाग हा राष्ट्रीय महामार्ग ६ ला लागून असून देखील सिंचन सुविधा नसल्याने मागे राहिला असणे, सदर भागात नार-पार-गिरणा योजनेच्या माध्यमाने गिरणा धरणातून २.८ टी.एम.सी. पाणी उपसा सिंचन योजनेमार्फत उपलब्ध केल्यास जवळपास १२००० हे.क्षेत्र सिंचनाखाली येणे शक्य होणार असणे, तसेच धुळे तालुक्यातील बोरी नदी व गिरणा नदी मधील मौजे मोरदड, खोरदड, चांदे, सिताने, शिरूड, मोरदड तांडा, खोरदड तांडा, तरवाडे, नाणे, नंदाळे, धामणगाव हा पट्टा अत्यंत दुष्काळग्रस्त असणे, सदर भागात गिरणा नदीवरील पांझण डावा कालव्याच्या काही वितरीका असणे, पांझण डावा कालवा वाढ व विस्तार अंतर्गत काही गावांमध्ये कामे देखील पूर्ण होणे, परंतु सदर कालव्यावरील क्षेत्रास गिरणा धरणाच्या मूळ प्रकल्प अहवालात पाणी तरतूद नसल्यामुळे पाणी उपलब्ध होत नसणे, महाराष्ट्र शासनाद्वारे सिंचन सुविधा निर्माण होऊन देखील शेतकरी पाण्यापासून वंचित असणे, सदर भागास गिरणा धरणातून शाश्वत ०.७ टी.एम.सी. पाणी मिळाल्यास अंदाजे ३००० हे. क्षेत्र सिंचनाखाली येणे शक्य होणार असणे, नार-पार-गिरणा वळण योजनेच्या माध्यमातून उपलब्ध होणाऱ्या पाण्यातून धुळे तालुक्याकरिता ठोस २.८+०.७=३.५ टी.एम.सी. पाण्याची तरतूद करणे अपेक्षित असणे, शेतकऱ्यांना नियमित व हमीचे पाणी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(शुक्रवार, दिनांक ११ जुलै, २०२५ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक ३)

(३) श्री. भास्कर जाधव, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"क्विलेज माजिवडे ता. ठाणे सर्वे नं. १२/१, ते ४, व इतर सर्वे नं. ४९/१, २, ३, ५०/१, २, ३, ४, ५१/५ पार्ट आणि ३८६/३, ४२३/१, क, इ, ग, ३४५/३, ४, ८ या भूखंडावरील कांदळवन -तिवरे नष्ट करून विकासक मे. केपटाऊन कन्स्ट्रक्शन प्रा.लि. व वास्तुविशारद यांनी रुस्तमजी अर्बेनिया येथे अनेक इमारतींचे बांधकाम केलेले असणे. याबाबत २०/०१/२०२२ व ०२/०/२०२३ रोजी केंद्र सरकारच्या पी जी पोर्टल व राज्य सरकारच्या आपले सरकार पोर्टलवर पर्यावरणप्रेमी राजेश दाभोळकर यांनी तक्रार करूनही सदर अनधिकृत बांधकामावर कोणतीच कारवाई न होणे, कांदळवन नष्ट केल्याची कोणतीही तक्रार ज्यावेळी येते त्यावेळेस, जिल्हाधिकारी, वनअधिकारी, तहसीलदार, उपविभागीय अधिकारी यांच्या उपस्थितीत संयुक्त पाहणी करणे बंधनकारक असताना तसे झालेले नसणे, हे पर्यावरण कायदा १९८६ चे उल्लंघन असणे, ३-४ इमारतीपेक्षा जास्त बांधकाम केलेले असतानाही स्थानिक नागरिक सदर इमारतींमध्ये राहायला गेलेले असतानाही अद्यापही महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून कन्सेंट टू ऑपरेटची परवानगी घेतलेली नसणे, तसेच सदर भूखंडाच्या समोरही माजिवडे साकेत रोड समोरही गार्डनच्या समोरील भूखंडावरील कांदळवन नष्ट करून बांधकामास परवानगी दिल्याचे निदर्शनास येणे, पोल्यूटर्स पे प्रिन्सिपल या तत्वानुसार विकासकाकडून अद्यापही ५ टक्के दंड रक्कम शासनाकडे जमा न

करण्यात येणे, स्थानिक तहसीलदार, वन अधिकारी, प्रांत अधिकारी यांनी विकासकाबरोबर संगनमत करून कांदळवनाचा ऱ्हास केल्यानंतरही कोणतीच कारवाई न करणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(४) श्री. चेतन तुपे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे जिल्ह्याच्या हडपसर विधानसभा मतदारसंघातील कोंढवा हा मोठा परिसर असून या परिसरासाठी महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण मंडळाच्या रास्ता पेठ विभागाच्या सेंट मेरी उपविभागांतर्गत येणाऱ्या कोंढवा शाखा कार्यालयाच्या कार्यक्षेत्रात एकूण सुमारे ८१००० (एक्याऐंशी हजार) इतके विद्युत ग्राहक समाविष्ट असणे, गेल्या सुमारे पाच वर्षात मोठ्या संख्येने नव्याने भर पडलेल्या ग्राहकांमध्ये मॉल, दुकाने, ऑफिसेस, हॉटेल्स, छोटे कारखाने इत्यादी विविध प्रकारच्या ग्राहकांचा मोठ्या प्रमाणात समावेश असल्यामुळे वीज पुरवठ्यावर मोठ्या प्रमाणात येणारा ताण, भौगोलिक क्षेत्र सुद्धा आकाराने फार मोठे असल्याने या परिसरातील वीजपुरवठा विषयक कामकाजाचा ताण सांभाळायला कोंढवा शाखा कार्यालयाचे आताचे उपलब्ध मनुष्यबळ अपुरे पडणे, कर्मचाऱ्यांवर कामाचा अतिरिक्त ताण येऊन वारंवार उद्भवणाऱ्या छोट्या-मोठ्या तक्रारींचे निवारण तात्काळ करणे शक्य होत नसल्याने वारंवार दीर्घकाळ विद्युत पुरवठा खंडित राहून नागरिकांची होत असलेली गैरसोय, किरकोळ कारणांवरून कर्मचाऱ्यांशी नागरिकांचे वारंवार उद्भवणारे वादावादीचे प्रसंग, परिणामी निर्माण होणारे तणावपूर्ण वातावरण, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण मंडळाच्या एका शाखा कार्यालयाच्या सुमारे वीस हजार ग्राहक संख्येच्या मान्य निकषापेक्षा सुमारे चौपट उपभोक्ते या भागात असल्याने हल्लीच्या कोंढवा शाखा कार्यालयाचे विभाजन करून (१) कोंढवा खुर्द, (२) शिवनेरी नगर, (३) कोंढवा बुद्रुक, (४) येवलेवाडी अशी चार शाखा कार्यालये तातडीने निर्माण करण्याची आवश्यकता आणि त्यासाठी शासनाने करावयाची तातडीची उपाययोजना व याबाबत शासनाची भूमिका."

(५) श्री. विलास भुमरे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"छत्रपती संभाजीनगर शहरातील नशेच्या आहारी गेलेल्या शालेय विद्यार्थिनीला तिच्या आईच्या विनंतीवरून ताब्यात घेत रुग्णालयात दाखल करण्यात आले असणे, यानंतर पोलीस यंत्रणा कामाला लागली असणे, या विद्यार्थिनीला तसेच इतर मुला मुलींना नशेखोर बनवणाऱ्या तरूणांचा शोध सुरू असणे, संबंधित विद्यार्थ्यांच्या दोन मैत्रिणींची दामिनी पथकाने भेट घेऊन त्यांचे समुपदेशन केले असणे, अल्पवयीन मुला मुलींना जाळ्यात ओढून त्यांना नशेची सवय लावली जात असणे, शहरामध्ये नशेचे पदार्थ जसे की एमडी केटामाईन, चरस, ब्राऊन शुगर आणि प्लास्टिक ड्रग्स सर्रास पान टपरी, शाळा परिसर अशा सार्वजनिक ठिकाणी राजरोसपणे मिळत असणे, नशेचे पदार्थ विकणाऱ्या विक्रेत्यांना पोलिसांचे सहकार्य असणे, संबंधित नशेखोरीचे साहित्य विक्री करणाऱ्या दुकानावर व पुरवठा करणाऱ्या टोळीवर, तसेच यांना पाठीशी घालणाऱ्या संबंधित पोलीस आयुक्त व पोलीस प्रशासनावर शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया."

(६) श्रीमती सीमा हिरे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"नाशिक महानगरपालिकेला सर्वाधिक महसूल मिळवून देणा-या अंबड औद्योगिक वसाहतीला महानगरपालिकेकडून कोणत्याही मुलभूत सेवासुविधा पुरविण्यात न येणे, औद्योगिक वसाहतीच्या रस्त्यांची झालेली दुर्दशा, रस्त्यांवरील बंद पडलेले पथदिवे, अपुरा पाणी पुरवठा, पावसाळ्यात कारखान्यांमध्ये पाणी शिरणे इत्यादी अनेक समस्यांना औद्योगिक वसाहतीतील उद्योजकांना सामोरे जावे लागत असणे, औद्योगिक वसाहतीमधील रस्त्यांवर मोठ-मोठे खड्डे पडलेले असणे, त्यामुळे सतत लहान-मोठे अपघात होत असणे, येत्या १० दिवसात महानगरपालिकेकडून अंबड औद्योगिक वसाहतीतील समस्या सोडविण्यात न आल्यास रस्त्यावर उतरून तीव्र आंदोलन छेडण्याचा इशारा उद्योजकांनी महापालिका प्रशासनाला नुकताच दिलेला असणे, औद्योगिक महामंडळाने महापालिकेशी करार करून रस्ते, पथदीप देखभालीसाठी महापालिकेकडे वर्ग केलेले असणे, तथापि महापालिकेकडून वेळोवेळी रस्त्यांची दुरुस्ती व पथदिव्यांची देखभाल करण्याकडे होत असलेल्या दुर्लक्षामुळे उद्योजकांमध्ये वाढत असलेला तीव्र असंतोष, औद्योगिक वसाहतीसाठी स्वतंत्र अर्थसंकल्प ठेवावा अशी मागणी उद्योजकांकडून होत असणे, शासनाने उक्त प्रकरणी लक्ष देऊन अंबड औद्योगिक वसाहतीच्या समस्या तातडीने सोडविण्याच्या सूचना नाशिक महानगरपालिका प्रशासनाला देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही वा शासनाची प्रतिक्रिया."

(७) श्री. उमेश यावलकर, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मौजा लोणी व राजुरा बाजार, ता. वरुड, जि. अमरावती या भागात माहे नोव्हेंबर-डिसेंबर, २०२३ या कालावधीत अतिवृष्टी झाली असणे, तसेच माहे एप्रिल, २०२४ मध्ये गारपीट झालेली असणे, अतिवृष्टीमुळे झालेल्या शेतीपिकांच्या नुकसानीपोटी बाधितांना मदत करण्यासाठी शासन निर्णय क्रमांक-सीएलएस २०२३ प्र.क्र. २८६ (११) म-३ ३१ जानेवारी २०२४ नुसार निधी वितरीत करण्यास शासनाने मंजूरी दिली असणे, तसेच गारपीट व अवेळी पावसामुळे शेती पिकांच्या झालेल्या नुकसानीपोटी बाधितांना मदत करण्यासाठी शासन निर्णय क्रमांक-सीएलएस २०२३ प्र.क्र.२८६ (११) म-३ दिनांक २ ऑगस्ट, २०२४ नुसार निधी वितरीत करण्यास शासनाने मंजूरी दिली असणे, त्याप्रमाणे शेतक-यांनी KYC सुद्धा केलेली असणे, परंतु आता उर्वरित शेतक-यांना अनुदानाचे वाटप थांबविण्यात आलेले असणे, वरुड तालुक्यातील शेतकरी संत्रा व मोसंबी फळपिकांचे २ हंगामांमध्ये पीक घेत असणे, अवेळी झालेला पाऊस व गारपीटमुळे संत्रा व मोसंबी उत्पादक शेतक-यांना मोठ्या नुकसानीला सामोरे जावे लागणे, त्यामुळे संत्रा, मोसंबी फळपिकांचे दोन हंगाम लक्षात घेता संत्रा व मोसंबी उत्पादक शेतक-यांना अतिवृष्टी व गारपीटचे अनुदान तात्काळ वाटप करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

पाच : शासकीय विधेयक :

पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७९ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२५

सहा : (शुक्रवार, दिनांक ११ जुलै, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री रणधीर सावरकर, अर्जुन खोतकर, अब्दुल सत्तार, सुधीर मुनगंटीवार, दिलीप वळसे-पाटील, दिपक केसरकर, सुरेश धस, धनंजय मुंडे, रमेश बोरनारे, प्रशांत बंब, संजय बनसोडे, राजेंद्र गावित, संभाजी निलंगेकर-पाटील, डॉ. बालाजी किणीकर, सर्वश्री चेतन तुपे, नारायण कुचे, शांताराम मोरे, शेखर निकम, बबनराव लोणीकर, किशोर पाटील, प्रकाश सोळंके, अभिमन्यू पवार, निलेश राणे, महेश शिंदे, गोपीचंद पडळकर, अनिल पाटील, चंद्रदिप नरके, डॉ. अतुल भोसले, सर्वश्री संजय गायकवाड, राजकुमार बडोले, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री नरेंद्र भोंडेकर, चंद्रकांत सोनवणे, सर्वश्रीमती श्वेता महाले, मंजुळा गावित, श्री. प्रताप पाटील-चिखलीकर, डॉ. संजय कुटे, श्री. राजेश क्षिरसागर, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री प्रकाश भारसाकळे, महेंद्र दळवी, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री हरिष पिंपळे, महेंद्र थोरवे, श्रीमती सना मलिक, सर्वश्री प्रवीण दटके, किरण सामंत, दिलीप बनकर, देवराव भोंगळे, संतोष बांगर, बालाजी कल्याणकर, डॉ. किरण लहामटे, श्रीमती सीमाताई हिरे, सर्वश्री चंद्रकांत पाटील, विलास तरे, हिरामण खोसकर, रमेश कराड, अमोल पाटील, चंद्रकांत नवघरे, श्रीमती नमिता मुंदडा, सर्वश्री सुहास कांदे, अमोल खताळ, डॉ. तुषार राठोड, सर्वश्री विठ्ठल लंगे, राजेश पवार, बाबुराव कदम-कोहळीकर, आनंद तिडके, राणाजगजितसिंह पाटील, हिकमत उढाण, राजेंद्र यड्रावकर-पाटील, विक्रम पाचपुते, राजेश मोरे, विजय शिवतारे, अॅड. राहुल कुल, डॉ. तानाजी सावंत, श्री. सुहास बाबर, डॉ. सुरेश खाडे, सर्वश्री सत्यजित देशमुख, शंकर मांडेकर, सुभाष देशमुख, अनुपभैय्या अग्रवाल, काशिराम पावरा, विजय देशमुख, दिलीप बोरसे, श्रीमती मोनिका राजळे, सर्वश्री महेश लांडगे, मंगेश चव्हाण, प्रताप अडसड, प्रविण तायडे, राजू तोडसाम, समीर कुणावार, राजेश वानखडे, राजेश बकाने, विनोद अग्रवाल, विजय रहांगडाले, किशोर जोरगेवार, डॉ. मिलिंद नरोटे, श्रीमती सई डहाके, सर्वश्री श्याम खोडे, आमश्या पाडवी, श्रीमती रंजनाताई जाधव, सर्वश्री शरद सोनवणे, उमेश यावलकर, किसन वानखेडे, कृष्णा खोपडे, किर्तीकुमार भांगडिया, तान्हाजी मुटकुळे, श्रीमती अनुराधा चव्हाण, अॅड. श्रीजया चव्हाण, सर्वश्री जितेश अंतापुरकर, करण देवतळे, चरणसिंग ठाकूर, सुधीर गाडगीळ, अमल महाडिक, हेमंत रासने, सुनिल कांबळे, मनोज घोरपडे, सचिन कल्याण-शेट्टी, शंकर जगताप, राजेश पाडवी, डॉ. आशिष देशमुख, श्री. राघवेंद्र पाटील, अॅड. राहुल ठिकले, सर्वश्री चैनसुख संचेती, केवलराम काळे, संजय पुराम, समीर मेघे, संतोष दानवे, भिमराव तापकीर, भिमराव केराम, अमोल जावळे, रत्नाकर गुट्टे, सिद्धार्थ शिरोळे, राहुल आवाडे, देवेंद्र कोठे, डॉ. विजयकुमार गावित, डॉ. राहुल आहरे, सर्वश्री मोहन मते, किसन कथोरे, प्रशांत

ठाकूर, शिवाजी पाटील, काशिनाथ दाते, विजयसिंह पंडित, ज्ञानेश्वर कटके, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

"राज्याच्या ग्रामीण अर्थव्यवस्थेत कृषी क्षेत्र केंद्रस्थानी ठेऊन राज्यात सिंचन क्षेत्राकडे विशेष लक्ष देण्याचा शासनाचा प्रयत्न असणे, कृषी क्षेत्रात कृत्रिम बुद्धिमत्ता (ए-आय) तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याचे धोरण अंमलात आले असणे, जलयुक्त शिवार योजना, नदीजोड प्रकल्प आणि रखडलेल्या सिंचन योजनांच्या माध्यमातून कृषी सिंचन वाढविण्यावर भर देण्यात आला असणे, विदर्भातील वैनगंगा-पैनगंगा-नळगंगा नदीजोड प्रकल्प पूर्ण झाल्यास १० लाख एकर जमीन ओलिताखाली येण्याची शक्यता असणे, नार-पार-गिरणा नदीजोड प्रकल्पामुळे नाशिक व जळगाव जिल्ह्यातील ४९,५१६ हेक्टर क्षेत्राला सिंचनाचा लाभ होणार असणे, दमणगंगा-एकदरे-गोदावरी या २३०० कोटी रुपये किंमतीच्या नदीजोड प्रकल्पामुळे ३.५५ टीएमसी पाणी उपलब्ध होणार असणे, तापी महापुनर्भरण या १९,३०० कोटी रुपये किंमतीच्या सिंचन प्रकल्पामुळे उत्तर महाराष्ट्र आणि पश्चिम विदर्भातील खारपाण पट्ट्यातील शेतकऱ्यांना लाभ होणार असणे, महाकृषी विकास अभियान अंतर्गत केवळ १ रुपयात राबविण्यात येणाऱ्या पिक विमा योजनेत नियमितता ठेवण्याच्या दृष्टीने कृषी विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी अधिक सतर्क होण्याची आवश्यकता, अटल भूजल योजना अधिक गतीमान करण्याची आवश्यकता, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प टप्पा-२ ला मंत्रिमंडळाची मान्यता मिळणे, कोकणातील उल्हास आणि वैतरणा नद्यांच्या खोऱ्यातून ५४.७० टीएमसी पाणी गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याचा प्रकल्प प्रस्तावित असणे, राज्यात शेतकऱ्यांसाठी अतिशय महत्वाचे पांढण रस्ते तातडीने पूर्ण करण्याकरिता "मातोश्री पांढण रस्ते योजना" अधिक सुटसुटीत करून राबविण्याची आवश्यकता, राज्यात सन २०२४-२०२५ च्या हंगामांतर्गत सोयाबीन, तूर, ज्वारी, चना, कापूस इ. धान खरेदी झाली असणे, शासकीय खरेदी योजनेतील अनियमितता टाळण्यासाठी योजना सक्षम करण्याची आवश्यकता, राज्यात काही गावांतील शेतकऱ्यांना डिजिटल पद्धतीने देण्यात येणारे लाभ मिळण्यात असलेल्या अडचणी दूर करण्याची आवश्यकता, 'मॅगनेट २.०' अंतर्गत कृषी व्यवसायाला चालना देण्यासाठी विशेष योजना हाती घेण्यात आली असणे, ऊर्जा वापराला प्रोत्साहन देतानाच ऊर्जा निर्मितीवर भर देण्यात येत असणे, १६००० मेगावॉट क्षमतेच्या सौरऊर्जा प्रकल्पांना गती देण्याचे धोरण आखण्यात येणे जेणेकरून, शाश्वत व स्वच्छ ऊर्जा मिळेल आणि औद्योगिक क्षेत्राला त्याचा फायदा होईल, राज्यातील सर्व शासकीय इमारती सन २०२५ या वर्षाच्या अखेरपर्यंत संपूर्णपणे सौरऊर्जेद्वारे विद्युतीकरण करण्याचे धोरण असणे, शेतकऱ्यांना सिंचनासाठी सौर कृषीपंप उपलब्ध करून देणारी "मुख्यमंत्री सौर कृषी योजना" राज्यात प्रभावीपणे राबविण्यात येत असणे, सौर ऊर्जेचा वापर वाढवून शाश्वत शेतीला प्रोत्साहन देण्याचे शासनाचे उद्दिष्ट असणे, महाराष्ट्र देशासाठी रोल मॉडेल व्हावे व राज्यातील शेतकरी सुजलाम-सुफलाम व्हावा यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना. "

सात : (शुक्रवार, दिनांक ११ जुलै, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री विजय वडेटीवार, आदित्य ठाकरे, जयंत पाटील, नाना पटोले, भास्कर जाधव, डॉ. जितेंद्र आढाड, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री अजय चौधरी, रोहित पाटील, डॉ. बाबासाहेब देशमुख, सर्वश्री अमीन पटेल, दिलीप सोपल, रोहित पवार, अमित देशमुख, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री उत्तमराव जानकर, अस्लम शेख, कैलास घाडगे-पाटील, संदिप क्षिरसागर, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री सुनिल राऊत, बापूसाहेब पठारे, अमित झनक, संजय पोतनीस, नारायण पाटील, विकास ठाकरे, नितीन देशमुख, अभिजीत पाटील, शिरीषकुमार नाईक, वरुण सरदेसाई, राजु खरे, संजय मेश्राम, अनंत (बाळा) नर, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री साजिद खान पठाण, हारुन खान, हेमंत ओगले, महेश सावंत, रामदास मसराम, प्रविण स्वामी, अनिल मांगुळकर, मनोज जामसुतकर, गजानन लवटे, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

"मागील काही वर्षांपासून राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका न झाल्याने या संस्थांवर प्रशासकाचे नियंत्रण असणे, त्यामुळे राज्यातील महानगरपालिका, नगरपरिषदा, नगरपंचायती या अंतर्गत येणाऱ्या शहरी भागात पायाभूत सुविधांचा बोजवारा उडाला असणे, लोकप्रतिनिधींचा वचक नसल्यामुळे मनमानीपणे कारभार सुरू असणे, त्यामुळे या मध्ये मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार व भ्रष्टाचार होत असल्याची प्रकरणे उघडकीस येणे, स्थानिक स्वराज्य संस्थांना योग्य मोबदला मिळत नसल्याने विकासाची अनेक कामे रखडलेली असणे, रस्त्याच्या कामात मोठ्या प्रमाणात निविदांची रक्कम वाढविल्यामुळे कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार होऊन सदरची कामे निकृष्ट दर्जाची झाली असणे, शहरी भागात प्रदुषणाने विळखा घातला असून धुळीचे साम्राज्य, कचऱ्याचे ढिग, नवीन बांधकामे होत असताना त्यातून निघणारे डेब्रिज, प्लास्टिक पिशव्यांचा मोठ्या प्रमाणात वापर त्यामुळे शहरी भागात पर्यावरणाचा झालेला न्हास, शहरी भागात डंपिंग ग्राऊंडमुळे निर्माण झालेला प्रश्न, डंपिंग ग्राऊंडसाठी जागा उपलब्ध नसणे, झोपडपट्ट्यांचा पुनर्विकास करण्यास होत असलेला विलंब, जुन्या व धोकादायक इमारतींच्या पुनर्विकासाबाबत रखडलेली प्रकरणे, पावसाळ्यापूर्वी करण्यात येणाऱ्या नालेसफाईमध्ये होत असलेला भ्रष्टाचार, महानगरपालिका अंतर्गत रुग्णालयातील रिक्त पदांमुळे व अद्ययावत उपकरणांअभावी रुग्णांना उपचार देण्यात येणाऱ्या अडचणी, स्मार्ट सिटी प्रकल्पाबाबत शासनाने दाखविलेल्या उदासिनतेमुळे अनेक प्रकल्प रखडलेले असणे, मुंबई महापालिकेच्या के/पश्चिम वॉर्डातील जुहूतारा रोड येथील "सो हो हाऊस" या पंचतारांकित हॉटेलचे बांधकाम करतांना कोस्टल रेग्युलेशनचे झालेले उल्लंघन, २ चटईक्षेत्र निर्देशांक मिळत असतांना २.५ जास्त चटई क्षेत्र देऊन दिलेले भोगवटा प्रमाणपत्र, सदर हॉटेलमध्ये मोठ्या प्रमाणात झालेले अनधिकृत बांधकाम, स्थानिक नगरसेवकांनी महानगरपालिकेकडे केलेल्या तक्रारी, माजिवडे (जि. ठाणे) येथील कांदळवन-तिवरे नष्ट करून रुस्तमजी अर्बेनिया या इमारतीचे झालेले बांधकाम, पर्यावरण कायद्यांचे झालेले उल्लंघन, या इमारतीसमोर अशाच प्रकारचे झालेले अनधिकृत बांधकाम, मुंबईतील वांद्रे (पूर्व) विभागातील रखडलेले पुनर्विकास प्रकल्प, परभणी नगरविकास विभागाच्या

अमृत-२ अभियान योजनेतर्गत येलदरी समांतर पाणी पुरवठा योजना, भुयारी गटार योजना, डंपिंग ग्राउंड, डिगी नाला खोलीकरण व रुंदीकरण, भिमनगर येथील अंडरपास रस्ता आणि महापालिका क्षेत्रात नवीन नाट्यगृह बांधणे या विकास कामांच्या प्रस्तावास जुलै, २०२२ ते जानेवारी, २०२३ दरम्यान राज्यस्तरीय उच्चाधिकार समितीने दिलेली मान्यता, सदर प्रस्ताव प्रशासकिय मान्यतेसाठी नगरविकास विभागाकडे प्रलंबित असणे, स्थानिक लोकप्रतिनिधींकडून वारंवार शासनाकडे पाठपुरावा करूनही अद्याप उपरोक्त विकास कामांना उपलब्ध न झालेला निधी, निधीअभावी गेल्या २-३ वर्षांपासून सदर योजनांची रखडलेली कामे, ठाणे शहरातील नागरिकांनी क्लस्टर योजनांना केलेला तीव्र विरोध, विरोध डावलून नागरिकांच्या घरांवर त्यांना सूचना न देता नोंदणी क्रमांक टाकण्यात येणे. ठाणे जिल्हा झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेचा उडलेला बोजवारा, या योजनेत झालेली अनियमितता व भ्रष्टाचार, ठाणे म.न.पा. आणि महसूल विभागात झालेला भ्रष्टाचार, पुणे जिल्ह्यात विविध प्रकल्पांच्या पुनर्वसनाच्या भुखंड वाटपात झालेला भ्रष्टाचार, राज्यातील देवस्थान इनाम जमिनींची परस्पर विक्री करून झालेला भ्रष्टाचार, विविध महसूल कायद्यांमध्ये आवश्यक असलेल्या कालबद्ध सुधारणा, नामदेववाडी को-ऑप. सोसायटी, फॉरजेट स्ट्रीट, मुंबई या सोसायटीचा मागील १५ वर्षांपासून रखडलेला पुनर्विकास, बांधकाम कामगार मंडळातील विविध वस्तु वाटपात झालेला भ्रष्टाचार तसेच मंडळाच्या सचिवाची नियमबाह्य केलेली पुनर्नियुक्ती, कोकणातील विकास कामांसाठी गेल्या ३ वर्षांपासून न देण्यात आलेला निधी, कोकणात मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेच्या प्लॅनला गेल्या दोन वर्षात न देण्यात आलेली मंजुरी, पावसामुळे नादुरुस्त झालेल्या कोकणातील साकव तसेच पुलांची तातडीने दुरुस्ती करण्याची आवश्यकता, तसेच शाळा इमारती, अंगणवाडी इमारती, ग्रामपंचायत कार्यालयांच्या इमारतींसाठी निधी मंजूर करण्याची आवश्यकता, अतिवृष्टीमुळे कोकणात रस्ते खराब होण्याचे प्रमाण अधिक असल्याने रस्त्यांसाठी विशेष निधीची आवश्यकता, मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गाच्या रुंदीकरणाचे अत्यंत धिम्या गतीने सुरू असलेले काम, मे, २०२५ मध्ये पडलेल्या अवकाळी पावसामुळे सदर महामार्गावर मोठ्या प्रमाणावर पडलेले खडे व त्यामुळे वाढलेले अपघाताचे प्रमाण, राज्यातील तिर्थक्षेत्रांना जोडणारा "शक्तीपीठ महामार्ग" बांधण्याची शासनाची योजना, राज्यातील १२ जिल्ह्यातून जाणारा सदर महामार्ग, तिर्थक्षेत्रांकडे जाण्यासाठी अगोदरच असलेले रस्त्यांचे जाळे, सदर महामार्गाला राज्यातील जनतेचा असलेला विरोध, तसेच गेल्या काळात राज्याच्या आरोग्य खात्यातील आणखी एक गंभीर प्रकरण उघडकीस येणे, लसींच्या साठवणुकीसाठी महत्त्वाच्या असलेल्या कोल्ड चेन उपकरणांच्या तब्बल ६२ कोटींच्या टेंडर प्रक्रियेत मोठ्या प्रमाणात अनियमितता आढळून येणे, खुल्या बाजारातील किंमतीच्या चार ते पाचपट दरात खरेदी करून अधिकारी आणि ठेकेदारांनी सुमारे ४० ते ५० कोटी रुपयांचा गैरव्यवहार करणे, सार्वजनिक आरोग्य विभागात वैद्यकीय उपकरणे खरेदीसाठी काढलेल्या RT १४५ क्रमांकाच्या ५६ कोटी रुपयांच्या निविदा प्रक्रियेत मोठी अनियमितता आणि संगनमत असणे, आवश्यक वैद्यकीय उपकरणे आणि साहित्याच्या खरेदीत झालेला घोटाळा, जीईएम पोर्टलवर या यंत्राची किंमत सुमारे ४ लाख ४८ हजार रुपये इतकी असणे, हेच यंत्र आरोग्य विभागाने प्रत्येकी सुमारे ६ लाख १० हजार रुपये दराने खरेदी करणे, आरोग्य विभागातील जिल्हा आरोग्य अधिकारी आणि खनिकर्म विभागातील जिल्हा खनिकर्म अधिकारी व ठेकेदार संस्थेने संगनमताने कुठलीही विहित खरेदी प्रक्रिया राबविली

नसल्याचे दिसून येत असून यंत्रसामुग्रीची बाजारातील किंमतीची शहानिशा न करता अधिकच्या दराने खरेदी करण्यात येणे, मराठवाडा व विदर्भात नवीन उद्योग व गुंतवणूक आणण्याबाबत शासनाच्या उदासीनतेमुळे बेरोजगारी व आत्महत्यांचे प्रमाण वाढणे, राज्यातील औद्योगिक प्रकल्प बाहेर जाणे, वैधानिक विकास मंडळांच्या पुनरुज्जीवनाबाबत केंद्र शासनाकडे प्रलंबित असलेल्या प्रस्तावाचा पाठपुरावा न केल्यामुळे मागास भागात मोठ्या प्रमाणात निर्माण झालेला अनुशेष, जातीचे प्रमाणपत्र वेळेत मिळण्यात होत असलेली अक्षम्य दिरंगाई, शासनाच्या विविध योजनांना लाभ व्हावा म्हणून ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज करण्याची सोय असणे, असे अर्ज करीत असताना संपूर्ण दिवसभर सर्व्हर डाऊन राहत असल्याने केवळ एका अर्जासाठी संपूर्ण दिवस वाया जाणे, शासनाच्या विविध विभागातील पदभरती करीता आयोजित करण्यात येत असलेल्या परिक्षांचे शुल्क अत्यंत जास्त असल्याने गरीब कुटुंबातील परिक्षार्थींना शुल्क भरण्यात अडचणी येणे, ग्रामीण भागात कार्यरत असलेल्या आशा सेविकांच्या पगारवाढीचा प्रश्न प्रलंबित असून काही महिन्यांपासून त्यांना पगारही न मिळणे, रोजगार देण्याची संधी असतानाही राज्यातील विविध विभागांतर्गत रिक्त असलेल्या २ लाख ४० हजार जागा न भरणे, ठराविक सदस्यांनाच विकास कामांसाठी निधी उपलब्ध होत असल्याने समतोल विकासाच्या संकल्पनेला बसलेला खीळ, त्यामुळे जनमानसात निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : १३ जुलै, २०२५.

जितेंद्र भोळे,

सचिव - १,

महाराष्ट्र विधानसभा.